

Sygn. akt I CSK 3070/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku T. spółki akcyjnej w K.
z udziałem G. B. i J. B.
o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej
z dnia 29 września 2021 r., sygn. akt II Ca 4/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od uczestników G. i J. małżonków B. na rzecz wnioskodawcy kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 30 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej stwierdził, że E. S.A. w K., poprzednik prawny wnioskodawcy T. S.A. w ., nabył z dniem 22 lutego 2010 r. przez zasiedzenie służebność przesyłu, polegającą na posadowieniu linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV wraz z dwoma stanowiskami słupowymi, oraz na dostępie do tej linii w celu eksploatacji, konserwacji, modernizacji, naprawy, remontu, kontroli, wymiany tej linii i słupów oraz ich elementów, obciążającą pasem o oznaczonej szerokości i powierzchni

nieruchomość położoną w B., stanowiącą działkę nr ew. [...], będącą współwłasnością uczestników postępowania, tj. G. B. i J. B..

Postanowieniem z 29 września 2021 r. Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w pkt 1 w ten sposób, że stwierdził, iż E. S. A. z siedzibą w K. (poprzednik prawny wnioskodawcy) nabył z dniem 22 lutego 2010 r. przez zasiedzenie służebność przesyłu polegającą na posadowieniu linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV, dostępie do tej linii w celu jej eksploatacji, konserwacji, modernizacji, naprawy, remontu, kontroli, wymiany jej elementów, obciążającą nieruchomość położoną w B., tj. działkę [...] obj. KW [...] Sądu Rejonowego w Cieszynie (współwłasność G. B. i J. B.) obejmującą powierzchnię 237 m² zaznaczoną kolorem pomarańczowym tak jak to przedstawiono w opinii biegłego sądowego geodety K. L. z 9 stycznia 2021 r. oraz stanowiącej załącznik do tej opinii mapie z tej samej daty przedstawiającej pas służebny, którego szerokość wyznaczają na gruncie rzuty pionowe skrajnych przewodów linii zgodnie z ich stanem przed modernizacją w 2016 r., którą to opinię i plan uczynił integralną częścią postanowienia, a w pozostałej części oddalił apelację.

W skardze kasacyjnej uczestnicy, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazali na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżących, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na konieczności oceny: 1. czy niemożność ustalenia pierwotnego przebiegu linii elektroenergetycznej w chwili zajęcia nieruchomości uczestników przez przedsiębiorstwo przesyłowe, tj. szerokości zajętego wówczas pasa gruntu, uprawnia do stwierdzenia zasiedzenia służebności przesyłu w granicach możliwych do ustalenia dopiero w późniejszym okresie, już w trakcie biegu terminu zasiedzenia służebności przesyłu; 2. czy odpowiednie stosowanie przepisów o służebnościach gruntowych do służebności przesyłu w myśl art. 305⁴ k.c. w zakresie stwierdzenia zasiedzenia służebności przesyłu oznacza, że dla prawidłowego określenia zakresu tej służebności w odniesieniu do napowietrznej linii elektroenergetycznej dopuszczalne jest pominięcie określenia zakresu

dotychczasowego korzystania z gruntu w postaci rodzaju linii elektroenergetycznej (jedno lub wielotorowej) oraz liczby przewodów tej linii istniejących w chwili przyjęcia zasiedzenia tej służebności.

W ocenie uczestników skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

W uzasadnieniu nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wywód prawny uzasadniający istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc cechującego się nowością i dotychczas niewyjaśnionego w orzecznictwie powinien bowiem wskazywać na wątpliwości kwalifikowane, a nie zwykłe, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy (zob. postanowienie SN z 26 września 2019 r., I CSK 228/19). Takich wątpliwości skarga kasacyjna nie zawiera.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

[as]